

จดหมายข่าว

พลังใบ

ก้าวใหม่การวิจัยและพัฒนาการเกษตร

ปีที่ 23 ฉบับที่ 8 ประจำเดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2564

ISSN 1513-0010

2

ฉีกซอง

- นำเข้าข้าวโพด ตามกฎหมายกักพืช

10

ขอคุยด้วยคน

- ทุเรียนแก่-ไม่แก่ ดูอย่างไร

13

รายงาน

- ผลสำเร็จของ รำแดงโมเดล จากวันนั้นถึงวันนี้

16

จากโต๊ะบอกรอ

- พิธีปลูกเสกเมล็ดพันธุ์ข้าวพร้อมพืชพันธุ์ต่าง ๆ และพิธีหว่านข้าวในแปลงนาทดลอง สวนจิตรลดา ในวันพืชมงคล ประจำปีพุทธศักราช 2564

นำเข้าข้าวโพด ตามกฎหมายกักพืช

อังคณา สุวรรณกัญญา

ขณะที่เขียนต้นฉบับเป็นช่วงเวลาที่สามารถดำเนินการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ โควิด-19 ในประเทศไทยเข้าสู่ช่วงนำเป็นห่วงอีกครั้ง หลังจากเทศกาลสงกรานต์ที่ผ่านมา คำกล่าวที่ว่า “ทำอะไรตามใจคือไทยแท้” น่าจะไม่เกินความเป็นจริงกันสักเท่าไร เมื่อทุกสิ่งเกิดขึ้นแล้ว การกล่าวโทษกันไปมาไม่สามารถหยุดการระบาดของโรคได้ ความร่วมมือของทุกคนในสังคมอย่างจริงจัง กลับเข้าสู่โหมดความเคร่งครัดเป็นปัจจัยสำคัญที่จะชะลอการระบาดลงได้ บทเรียนที่เกิดขึ้นในการระบาดรอบเดือนเมษายน 2564 เป็นบทเรียนสำคัญที่ทุกคนในสังคมต้องเรียนรู้และยอมรับกับผลที่เกิดขึ้นจะเป็นประโยชน์มากขึ้น หากจะนำข้อผิดพลาดต่าง ๆ มาปรับปรุงมาตรการควบคุมโรคให้ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

ท่ามกลางสถานการณ์การระบาดและการควบคุมการระบาดของโควิด-19 อย่างเข้มงวด กฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ทยอยมีผลบังคับใช้หลังจากที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาไปราวกลางเดือนมกราคม 2564 ที่ผ่านมามีกฎหมายฉบับรองดังกล่าวกำหนดขึ้นภายใต้พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ.2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีหลายประเด็นที่น่าสนใจและผู้ที่เกี่ยวข้องควรที่จะศึกษาทำความเข้าใจ เพื่อจะได้ปฏิบัติตามอย่างถูกต้อง และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

“อีซอง” ฉบับเดือนพฤษภาคม 2564 เดือนเริ่มต้นของฤดูหว่านไถ ขอนำท่านผู้อ่านไปรับทราบเงื่อนไขการนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ฉบับใหม่ เปลี่ยนแปลงไปอย่างไร โปรดติดตาม

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์นำเข้า

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เข้ามายังประเทศไทยตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 โดยหม่อมเจ้าสิทธิพร กฤดากร ได้นำข้าวโพดพันธุ์ที่ใช้เลี้ยงสัตว์มาปลูกและทดลองใช้เลี้ยงสัตว์ ซึ่งในขณะนั้นยังไม่เป็นที่รู้จัก กระทั่งหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 การใช้ข้าวโพดเริ่มแพร่หลายขึ้นเนื่องจากหลวงสุวรรณวาจกกสิกิจได้นำการเลี้ยงไก่แบบการค้ามาสาธิตและกระตุ้นให้ประชาชนปฏิบัติตาม ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จึงเป็นที่รู้จักมากขึ้น แต่เนื่องจากข้าวโพดในขณะนั้นมีราคาสูงและหายาก การใช้ข้าวโพดจึงใช้เป็นเพียงส่วนประกอบของอาหารหลัก ซึ่งมีรำและปลายข้าวเป็นส่วนใหญ่

ปัจจุบันผู้เลี้ยงสัตว์รู้จักข้าวโพดกันทั่วไป และมีการปลูกข้าวโพดในประเทศเป็นจำนวนมาก นับว่าเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญต่ออุตสาหกรรมอาหารสัตว์ เพราะนำมาใช้เป็นวัตถุดิบหลักในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ที่มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องตามภาวะการเติบโตของภาคปศุสัตว์ โดยเฉพาะไก่เนื้อและสุกร อีกส่วนหนึ่งจะนำไปใช้ในด้านอื่น ๆ เช่น อุตสาหกรรมแปรรูปข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ข้าวโพดป่น น้ำมันพืช และเครื่องสำอาง เป็นต้น มีปริมาณความต้องการใช้ในประเทศราว 7-8 ล้านตัน ขณะที่ประมาณการผลิตในประเทศมีเพียง 4-5 ล้านตัน จึงต้องมีการนำเข้าจากต่างประเทศ รวมทั้งนำเข้าวัตถุดิบอื่นทดแทน เช่น ข้าวสาลี และกากข้าวโพดที่เหลือจากการผลิตเอทานอล (DDGs – Dried Distillers Grains with Solubles) เป็นต้น

ข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สำหรับการการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของไทย เกษตรกรส่วนใหญ่จะทำการเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 2 ฤดูคือ ข้าวโพดฤดูฝน

จะปลูกในช่วง มีนาคม-ตุลาคม และเก็บเกี่ยวผลผลิตประมาณเดือนมิถุนายน – มกราคม ของปีถัดไป ส่วนข้าวโพดฤดูแล้ง จะเริ่มในเดือนพฤศจิกายน – กุมภาพันธ์ ของปีถัดไป และเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนมีนาคม - เมษายน ของปีถัดไป โดยแนวโน้มในปี 2563/64 คาดว่าเนื้อที่เพาะปลูกมี 6.77 ล้านไร่ ลดลงจาก 6.82 ล้านไร่ ในปี 2562/63 ร้อยละ 0.73 เนื่องจากเกษตรกรจะยังคงประสบปัญหาหนอนกระทู้อข้าวโพดหลายจุดระดับ ประกอบกับยังไม่มีโครงการส่งเสริมให้ปลูกข้าวโพดฤดูแล้งหลังนาเพิ่มจากภาครัฐ อย่างไรก็ตาม สำหรับผลผลิตต่อไร่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นจาก 688 กิโลกรัม/ไร่ ในปี 2562/63 เป็น 710 กิโลกรัม/ไร่ ในปี 2563/64 หากสภาพอากาศเอื้ออำนวย มีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเจริญเติบโต และคาดว่าจะสามารถควบคุมการระบาดของหนอนกระทู้อข้าวโพดหลายจุดได้ ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตรวมจะเพิ่มขึ้นจาก 4.69 ล้านตัน ในปี 2562/63 เป็น 4.81 ล้านตัน ในปี 2563/64 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.56 แต่ก็ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในประเทศ จึงคาดว่าจะยังต้องมีการนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จากต่างประเทศอีกเป็นจำนวนมาก

นำเข้าเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่นำเข้ามาในประเทศไทย มีหลายลักษณะ ตั้งแต่รูปของเมล็ดพันธุ์ เมล็ด เมล็ดแตก เมล็ดบดหยาบ เมล็ดบดละเอียด หรือมีการนำเข้ามาทั้งฝัก รวมทั้งการนำเข้าเฉพาะส่วนของชังข้าวโพด หรือแม้แต่การนำเข้าในลักษณะของแปรรูปข้าวโพด ตามวัตถุประสงค์การใช้ประโยชน์ อย่างไรก็ตามการนำเข้า

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ดังกล่าวต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งทุกส่วนของข้าวโพด (*Zea mays*) จัดเป็นสิ่งต้องห้ามตามกฎหมายดังกล่าว จะนำเข้ามาได้ต้องผ่านการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืชและปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด โดยบทบาทในการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืชและการกำหนดเงื่อนไขการนำเข้าดำเนินการโดยกลุ่มวิจัยการกักกันพืช สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช และผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการกักพืช ซึ่งมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน ผู้อำนวยการสำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร เป็นกรรมการ และเลขานุการ และต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้มีผลบังคับใช้

ปกติการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืชจะดำเนินการคราวละ 1 ประเทศ ประกาศที่ออกมาจะระบุว่าจะมาจากแหล่งใด และมีข้อกำหนดในการดำเนินการอย่างไร สำหรับการนำเข้าเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดตามประกาศฉบับใหม่ที่กล่าวถึง เป็นการกำหนดเงื่อนไขการนำเข้าเมล็ดพันธุ์ในรูปแบบใหม่ คือ กำหนดให้สามารถนำเข้าจากทุกแหล่ง และครอบคลุมทุกชนิดของข้าวโพด ไม่เฉพาะเจาะจงเพียงข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เท่านั้น แต่จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด ทั้งนี้ หากมองทางด้านนโยบายการเป็น Seed Hub ของประเทศไทยแล้ว การเปิดให้มีการนำเข้าเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดจากทุกแหล่ง นับว่าเป็นโอกาสอันดีในการนำเข้าฐานพันธุ์กรรมจากต่างประเทศ เพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนาพันธุ์พืช รวมทั้งเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงพันธุ์ดีของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดมากยิ่งขึ้น ตลอดจนเป็นการเพิ่มช่องทางในการดำเนินธุรกิจเมล็ดพันธุ์ทั้งการนำเข้าและส่งออกเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดดังกล่าว

ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง เงื่อนไขการนำเข้าเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด พ.ศ. 2563 ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกักพืชในช่วงเดือนตุลาคม 2563 และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2564 โดยมีผลบังคับใช้หลังการประกาศในราชกิจจานุเบกษา 90 วัน คือ มีผลบังคับใช้ในวันที่ 13 เมษายน 2564 ที่ผ่านมา พร้อมกับ ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง เงื่อนไขการนำเข้าเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2564 ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2564 โดยมีผลบังคับใช้หลังการประกาศในราชกิจจานุเบกษา 30 วัน คือวันที่ 30 เมษายน 2564 สำหรับประกาศฉบับหลังเป็นเงื่อนไขเพิ่มเติมในส่วนของเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดที่มาจากเมียนมา โดยเพิ่มเติมประเด็นของการกำจัดศัตรูพืชกักกัน

ประกาศดังกล่าว กำหนดให้การนำเข้าเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดจากทุกแหล่ง ต้องมีใบอนุญาตนำเข้าซึ่งออกให้โดยกรมวิชาการเกษตร ใบอนุญาตนำเข้าดังกล่าวถึงใน “ฉีกซอง” ฉบับเดือนเมษายนที่ผ่านมา ผู้ใดประสงค์จะขอนำเข้าสามารถยื่นขอผ่านระบบ New NSW ของกรมวิชาการเกษตร (<http://nsw.doa.go.th/nsw/>) งานส่วนของการออกใบอนุญาตนำเข้ารับผิดชอบโดยกลุ่มวิชาการ สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร

การขนส่งเข้ามายังประเทศไทย กำหนดเส้นทางการขนส่งทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ และต้องแจ้งการนำเข้า ณ ด่านตรวจพืชที่นำเข้า ไม่เป็นพืชที่ผ่านการ ตัดแต่งสารพันธุกรรม (GMO) โดยพืช ดังกล่าวจัดเป็นสิ่งต้องห้ามตามกฎหมาย กักพืช เมล็ดพันธุ์ที่นำเข้าต้องบรรจุใน ภาชนะที่ใหม่ สะอาด ไม่มีการปนเปื้อนของ แมลงที่มีชีวิต ดิน ทราาย เมล็ดพืชปลอมปน ชิ้นส่วนต่างๆของพืชและสัตว์ หรือสิ่งอื่นที่มี ศักยภาพนำพาศัตรูพืชชุกักกันได้ รวมถึงต้อง มีการจัดการด้านสุขอนามัยพืชสำหรับศัตรู พืชชุกักกัน จำนวน 17 ชนิด ประกอบด้วย

(1) แบคทีเรีย 5 ชนิด ได้แก่ *Clavibacter michiganensis* subsp. *nebraskensis*, *Pantoea stewartii* subsp. *stewartii*, *Pseudomonas syringae* pv. *lapsa*, *Pseudomonas syringae* pv. *syringae*, *Xanthomonas vasicola* pv. *vasculorum*

(2) ไวรัส 2 ชนิด ได้แก่ *High plains virus*, *Wheat streak mosaic virus* และ

(3) รา 10 ชนิด ได้แก่ *Bipolaris maydis* race T, *Fusarium culmorum*, *Harpophora maydis*, *Peronosclerospora heteropogoni*, *Peronosclerospora philippinensis*, *Sclerophthora macrospora*, *Sclerophthora rayssiae* var. *zeae*, *Sclerospora graminicola*, *Sporisorium reilianum* และ *Stenocarpella macrospora*

สำหรับวิธีการจัดการกำหนดไว้ 3 วิธี คือ ต้องมาจากประเทศที่ไม่ปรากฏพบศัตรูพืชชุกักกันทั้ง 17 ชนิด หรือ มาจากต้นพ่อแม่ที่ได้รับการ ตรวจสอบและทดสอบในช่วงฤดูกาลเจริญเติบโตและพบว่าปราศจากศัตรู พืชชุกักกันที่กล่าวถึง นั่นคือ มีการตรวจสอบรับรองแปลงปลูก หรือ ต้อง ได้รับการทดสอบอย่างเป็นทางการในห้องปฏิบัติการและพบว่าปราศจาก ศัตรูพืชชุกักกัน นอกจากศัตรูพืชชุกักกันทั้ง 17 ชนิดแล้ว ยังต้องมาจากแปลง ปลูกที่ได้รับการตรวจสอบในช่วงฤดูกาลเจริญเติบโตและพบว่าปราศจาก วัชพืชสกุล *Striga* spp. รวมถึงต้องคลุกเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดด้วยสารป้องกัน กำจัดเชื้อราก่อนการนำเข้า

การนำเข้าเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดจากเมียนมา กำหนดให้ต้องผ่านการ รมด้วยสารรมเมทิลโบรไมด์ (Methyl bromide) หรือฟอสฟีน (Phosphine) ตามอัตราและระยะเวลาที่กำหนด ก่อนที่จะนำเข้าประเทศไทย เช่น กำหนดให้รมด้วยเมทิลโบรไมด์ ความเข้มข้น 32 กรัม/ลบ.ม เป็น ระยะเวลา 24 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 21 องศาเซลเซียส หรือสูงกว่า หรือ กำหนดให้รมด้วยอะลูมิเนียมฟอสฟีน (Aluminium phosphine) อัตรา 3 กรัม/ลบ.ม เป็นระยะเวลา 168 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส หรือสูงกว่า หรือแมกนีเซียมฟอสฟีน (Magnesium phosphine) อัตรา 3 กรัม/ลบ.ม เป็นระยะเวลา 120 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส หรือสูงกว่า เป็นต้น

ในส่วนของการรับรองสุขอนามัยพืช กำหนดให้มีใบรับรอง สุขอนามัยพืช หรือใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออก ซึ่งออกให้ โดยองค์กรอารักขาพืชแห่งชาติจากประเทศผู้ส่งออกกำกับมาด้วย โดย ต้นฉบับใบรับรองสุขอนามัยพืชต้องแนบมาพร้อมกับสินค้าทุกครั้ง และ ต้องระบุข้อความเพิ่มเติมอย่างใดอย่างหนึ่ง และ/หรือรวมกันในข้อความ เพิ่มเติมของแต่ละศัตรูพืชชุกักกัน ตลอดจนระบุวิธีการกำจัดศัตรูพืชลงใน ใบรับรองสุขอนามัยพืชด้วย

สำหรับการตรวจนำเข้า เมื่อเมล็ดพันธุ์ดังกล่าวเข้ามาถึงยัง ประเทศไทย ผู้นำเข้าหรือเจ้าของต้องแจ้งการนำเข้า ณ ด่านตรวจพืช โดย พนักงานเจ้าหน้าที่จะดำเนินการตรวจสอบเอกสารผ่านระบบ New NSW ของกรมวิชาการเกษตร ซึ่งเชื่อมโยงกับระบบ NSW ของกรมศุลกากร ซึ่ง เอกสารประกอบการนำเข้าต้องครบถ้วน ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด

โดยรวมถึงกฎหมายฉบับอื่นด้วย กรณีของเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดจำเป็นต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เนื่องจากข้าวโพดจัดเป็นเมล็ดพันธุ์ควบคุมตามกฎหมายฉบับดังกล่าว

หลังจากนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่จะดำเนินการตรวจเมล็ดพันธุ์ที่นำเข้า โดยสุ่มเก็บตัวอย่างส่งมายังกลุ่มวิจัยการกักกันพืช สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช เพื่อตรวจสอบศัตรูพืชกักกัน กองวิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์ เพื่อตรวจสอบความงอก ความบริสุทธิ์ สิ่งเจือปน ตามกฎหมายว่าด้วยพันธุ์พืช และสำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ เพื่อตรวจสอบว่าเป็นพืช GMO หรือไม่ ระหว่างที่รอผลการทดสอบจากห้องปฏิบัติการดังกล่าว เมล็ดพันธุ์เหล่านี้จะถูกสั่งกักเพื่อรอผล โดยผลการทดสอบดังกล่าวจะถูกแจ้งกลับมายังด่านตรวจพืช หากเป็นไปตามกฎหมาย จะถูกส่งปล่อยให้สามารถนำเข้าได้ แต่ถ้าผลการทดสอบพบว่าเป็นพืช GMO หรือพบศัตรูพืชกักกันจะถูกสั่งให้ส่งกลับหรือทำลาย และหากพบศัตรูพืชกักกันชนิดอื่น ๆ ที่มีชีวิตตามบัญชีแนบท้ายประกาศ หรือสิ่งมีชีวิตอื่นที่มีชีวิตและมีโอกาสเป็นศัตรูพืชกักกัน ให้กักตุนหากมีวิธีการกำจัดที่เหมาะสมและให้นำเข้าได้ แต่หากไม่มีวิธี ให้ส่งกลับหรือทำลาย หรือถ้าไม่กำจัดก็สามารถส่งกลับหรือทำลายได้เลย ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเป็นความรับผิดชอบของผู้นำเข้าหรือเจ้าของ ทั้งนี้ กรมวิชาการเกษตรอาจมีสิทธิระงับหรือยุติการนำเข้าหรือกำหนดเงื่อนไขการนำเข้าเฉพาะเพิ่มเติมในบางประเทศ หากตรวจพบว่าไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดนำเข้าด้านสุขอนามัยพืชหรือกรณีอื่นบ่อยครั้ง

นำเข้าเมล็ดข้าวโพด

จากที่กล่าวมาข้างต้น การนำเข้าข้าวโพดนอกจากจะนำเข้าเป็นเมล็ดพันธุ์ (seed) ยังมีการนำเข้าในลักษณะของเมล็ด (grain) อีกด้วย ผู้ที่ไม่อยู่ในวงการอาจงงว่ามันต่างกันตรงไหนระหว่าง seed กับ grain ซึ่งถ้าจะอธิบายแบบรวบรัดก็สามารถอธิบายได้ว่า seed จะต้องมีชีวิต เพราะนำเข้ามาทำพันธุ์ คือ ต้องปลูกและงอกออกมาเป็นต้นได้ ส่วน grain ไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำมาทำพันธุ์ ดังนั้นจะมีชีวิตหรือไม่ก็ได้ไม่เกี่ยวกับ

เดิมการนำเข้าเมล็ดข้าวโพดกำหนดให้นำเข้ามาเป็นเมล็ดเท่านั้น (whole grain) แต่ประกาศฉบับใหม่กำหนดเพิ่มเติมให้นำเข้าเป็นเมล็ดที่ถูกทำให้แตกได้ หรือภาษาวงการค้าข้าวโพดเรียกกันว่า corn grit ประกาศที่กล่าวถึงคือ ประกาศกรมวิชาการเกษตร ว่าด้วยเงื่อนไขการนำเข้าเมล็ดข้าวโพด ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2564 โดยมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2564 ที่ผ่านมา ประกอบด้วย การนำเข้าจาก กัมพูชา เมียนมา เวียดนาม เม็กซิโก อาร์เจนตินา อินเดีย และปากีสถาน ส่วนอีกฉบับ คือ ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง เงื่อนไขการนำเข้าเมล็ดข้าวโพดจาก สเปน พ.ศ. 2564 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2564 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2564 ที่ผ่านมา

ตามประกาศฉบับที่มีผลบังคับใช้วันที่ 19 เมษายน 2564 เมล็ดข้าวโพดอนุญาตนำเข้าได้จากกัมพูชา เมียนมา เวียดนาม เม็กซิโก อาร์เจนตินา อินเดีย และปากีสถาน โดยนำเข้าได้ทั้งที่เป็นเมล็ดและเมล็ดที่ถูกทำให้แตก ตามที่กล่าวถึงข้างต้น ส่วนประกาศที่มีผลบังคับใช้วันที่ 24 เมษายน 2564 เป็นข้าวโพดจาก สปป.ลาว ซึ่งนอกจากจะอนุญาตให้นำเข้าเมล็ดและเมล็ดที่ถูกทำให้แตกแล้ว ยังอนุญาตให้นำเข้าฝักแก่ที่ปอกเปลือกแล้วและซังข้าวโพดด้วย ผู้ประสงค์จะนำเข้าต้องขอใบอนุญาตนำเข้าที่ออกให้โดยกรมวิชาการเกษตรช่องทางการเดียวกับการขออนุญาตนำเข้าเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด แต่ไม่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ.2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เนื่องจากไม่ได้นำเข้ามาทำพันธุ์

กำหนดเส้นทางการนำเข้า โดยหากนำเข้ามาจากเมียนมาและกัมพูชา อนุญาตให้นำเข้ามาทางน้ำและทางบกได้ แต่หากนำเข้ามาจาก สปป.ลาว อนุญาตให้นำเข้ามาทางบกเท่านั้น ส่วนการนำเข้าจากเวียดนาม เม็กซิโก อาร์เจนตินา อินเดียและปากีสถาน อนุญาตให้นำเข้ามาทางน้ำเท่านั้น โดยการนำเข้าทั้งหมดต้องแจ้งนำเข้า ณ ด่านตรวจพืชที่นำเข้า

เมล็ดข้าวโพดหรือซังข้าวโพดทั้งฝักหรือซังข้าวโพดที่นำเข้าต้องสะอาด ปลอดจากแมลงมีชีวิต สิ่งมีชีวิตอื่น อาการของโรคพืช สิ่งปนเปื้อนอื่น ๆ หรือสิ่งอื่น ๆ ที่อาจเป็นสื่อนำศัตรูพืชได้ บรรจุในบรรจุภัณฑ์ที่ใหม่และสะอาด รวมทั้งการนำเข้าจากทุกแหล่ง ต้องผ่านการรมด้วยสารรมเมทิลโบรไมด์ (Methyl bromide) ตามอัตราและระยะเวลาที่กำหนด ก่อนที่จะนำเข้าประเทศไทย เช่น กำหนดให้รมด้วยเมทิลโบรไมด์ ความเข้มข้น 32 กรัม/ลบ.ม เป็นระยะเวลา 24 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 21 องศาเซลเซียส หรือสูงกว่าในทุกประเทศ เป็นต้น ยกเว้นการนำเข้าจากอินเดีย อัตราการรมอยู่ที่ความเข้มข้น 48 กรัม/ลบ.ม เป็นเวลา 48 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 21 องศาเซลเซียส หรือสูงกว่า เป็นต้น เนื่องจากอินเดียเป็นแหล่งที่มีรายงานการตรวจพบด้วงอริฐ (*Khapa beetle, Trogoderma granarium*) ซึ่งเป็นศัตรูพืชร้ายแรงในโรงเก็บ

กรณีการขนส่งทางน้ำ ตู้ขนส่งต้องมีการจัดการเพื่อรักษาความปลอดภัยด้านสุขอนามัยพืชก่อนการขนย้ายลงบรรจุ โดยต้องตรวจสอบไม่ให้มีสิ่งปนเปื้อนหรือสิ่งอื่นใดที่อาจเป็นสื่อนำศัตรูพืชได้ กรณีขนส่งทางบก โดยส่วนบรรทุกของยานพาหนะต้องเป็นตู้ที่ปิดเป็นกระบอกต้องปิดคลุมส่วนบรรทุกดังกล่าวให้มิดชิด และก่อนการขนย้ายลงบรรจุทุกตู้ต้องมีการทำความสะอาดเช่นเดียวกับตู้ขนส่ง

การรับรองสุขอนามัยพืช กำหนดให้มีใบรับรองสุขอนามัยพืชซึ่งออกให้โดยองค์กรอารักขาพืชแห่งชาติจากประเทศผู้ส่งออก กำกับมาด้วย โดยต้นฉบับใบรับรองสุขอนามัยพืชต้องแนบมาพร้อมกับสินค้าทุกครั้ง และต้องระบุวิธีการกำจัดศัตรูพืชลงในใบรับรองสุขอนามัยพืชด้วย

เมื่อเมล็ดหรือฝักหรือซังข้าวโพดดังกล่าวเข้ามาถึงยังประเทศไทย ผู้นำเข้าหรือเจ้าของต้องแจ้งการนำเข้า ณ ด่านตรวจพืช โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบเอกสารผ่านระบบ New NSW ของกรมวิชาการเกษตร ซึ่งเชื่อมโยงกับระบบ NSW ของกรมศุลกากร ซึ่งเอกสารประกอบการนำเข้าต้องครบถ้วน ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด จากนั้นจะดำเนินการตรวจสอบสินค้าที่นำเข้าโดยสินค้าต้องสะอาด ปลอดจากแมลงที่มีชีวิต สิ่งมีชีวิตอื่นหรือสิ่งปนเปื้อนอื่น ๆ ที่อาจเป็นสื่อนำศัตรูพืชได้ หากตรวจพบศัตรูพืชมีชีวิตจะส่งตัวอย่างไปยังห้องปฏิบัติการเพื่อจำแนกชนิด และสั่งกักสินค้าดังกล่าวจนกว่าจะทราบผล ทั้งนี้ หากตรวจพบแมลงมีชีวิตระหว่างการตรวจนำเข้า พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถสั่งให้ส่งสินค้าออกนอกราชอาณาจักรสั่งให้ทำลาย หรือสั่งให้กำจัดหากมีวิธีการที่เหมาะสมก่อนที่จะปล่อยให้นำเข้าได้ โดยผู้นำเข้าหรือเจ้าของสินค้านั้นต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นทั้งหมด

กรณีศัตรูพืชที่ตรวจพบเป็นศัตรูพืชกักกันตามเอกสารแนบท้ายประกาศ หรือศัตรูพืชอื่นที่มีชีวิต ถึงแม้ว่าไม่ปรากฏในรายชื่อแนบท้ายประกาศ รวมถึงสิ่งมีชีวิตอื่นใด สิ่งปนเปื้อน ที่มีศักยภาพที่จะเกิดความเสี่ยงได้ หากมีวิธีการกำจัดที่เหมาะสม พนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งให้กำจัด หรืออาจสั่งให้ส่งออกนอกราชอาณาจักรหรือทำลาย โดยเจ้าของสินค้าเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย รวมถึงกรมวิชาการเกษตรอาจระงับการนำเข้าเป็นการชั่วคราว จนกว่าการประเมินความเสี่ยงศัตรูพืชที่ตรวจพบนั้นดำเนินการแล้วเสร็จ

สำหรับท่านผู้อ่านท่านใดสนใจรายละเอียดของประกาศดังกล่าว สามารถอ่านเพิ่มเติมได้ตาม link ด้านล่างนี้

- (1) ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง เชื้อนโยการนำเข้าเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด พ.ศ.2563
(http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2564/E/010/T_0041.PDF)
- (2) ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง เชื้อนโยการนำเข้าเมล็ดข้าวโพดจากสาธารณรัฐอาร์เจนตินา พ.ศ.2564
(http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2564/E/062/T_0016.PDF)
- (3) ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง เชื้อนโยการนำเข้าเมล็ดข้าวโพดจากสหรัฐอเมริกา พ.ศ.2564
(http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2564/E/062/T_0019.PDF)
- (4) ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง เชื้อนโยการนำเข้าเมล็ดข้าวโพดจากสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม พ.ศ.2564
(http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2564/E/062/T_0022.PDF)
- (5) ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง เชื้อนโยการนำเข้าเมล็ดข้าวโพดจากราชอาณาจักรกัมพูชา พ.ศ.2564
(http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2564/E/062/T_0025.PDF)
- (6) ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง เชื้อนโยการนำเข้าเมล็ดข้าวโพดจากสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา พ.ศ.2564
(http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2564/E/062/T_0028.PDF)
- (7) ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง เชื้อนโยการนำเข้าเมล็ดข้าวโพดจากสาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน พ.ศ.2564
(http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2564/E/062/T_0031.PDF)
- (8) ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง เชื้อนโยการนำเข้าเมล็ดข้าวโพดจากสาธารณรัฐอินเดีย พ.ศ.2564
(http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2564/E/062/T_0034.PDF)
- (9) ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง เชื้อนโยการนำเข้าข้าวโพดจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พ.ศ.2564
(http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2564/E/068/T_0003.PDF)

ประเด็นการนำเข้าข้าวโพดที่นำเสนอท่านผู้อ่านเป็นกรณีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังไม่รวมถึงกฎหมายฉบับอื่นที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดช่วงเวลาของการนำเข้า กำหนดคุณภาพของข้าวโพดที่จะนำมาเป็นอาหารสัตว์ การกำหนดคุณภาพด้านอื่น ๆ ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องศึกษาให้เข้าใจ และเรียนรู้ไปพร้อมกัน กฎหมายแต่ละฉบับต่างก็มีเจตนารมณ์ที่แตกต่างกัน วิธีการ หลักการ และเงื่อนไขที่กำหนดขึ้นจึงแตกต่างกันไปด้วย แต่ต้องเข้าใจให้ตรงกันว่ากฎหมายทุกฉบับบัญญัติขึ้นมาเพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม เมื่อเข้าใจตรงกันแล้ว ทุกสิ่งก็สามารถเป็นไปได้อย่างหมด

(ขอบคุณ : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร,กลุ่มวิชาการ สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร /ข้อมูล)

คำถามที่คุณสงสัย

พบกับใหม่ฉบับหน้า
สวัสดิ...อีกคน

กองบรรณาธิการจดหมายข่าวพลีบุฯ
กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

E-mail ang.moac@gmail.com

พลีบุ 8

ฉบับที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2564

ข้อมูลการนำเข้าเมล็ดข้าวโพดจากแหล่งต่าง ๆ ปี 2562 - 2563

แหล่งกำเนิด	ปี 2562			ปี 2563		
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	จำนวน Shipment	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	จำนวน Shipment
1. กัมพูชา	62,886	402	266	147,923	997	612
2. เมียนมา	597,732	4,155	1,876	1,498,771	7,988	4,108
3. สเปน.ลาว	52,312	243	145	39,643	188	118
4. เวียดนาม	-	-	-	174	1	5
รวมทั้งหมด	712,930	4,801	2,287	712,930	712,930	712,930

หมายเหตุ ข้อมูลปริมาณการนำเข้าสรุปจากใบแจ้งการนำเข้า ณ วันที่ ตรวจสอบ

ที่มา : กลุ่มวิชาการ สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร โทร 02 940 6670 ต่อ 126 -129

ข้อมูลการนำเข้าเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด ปี 2562 - 2563

แหล่งกำเนิด	ปี 2562			ปี 2563		
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	จำนวน Shipment	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	จำนวน Shipment
ออสเตรเลีย	0.025	0.0004	1	0.020	0.006	1
ญี่ปุ่น	0	0	0	46.006	0.001	11
ไต้หวัน	0.170	0.097	8	0.356	0.340	24
บราซิล	0.643	2.039	98	0.501	0.432	111
เม็กซิโก	0.286	0.324	33	0.613	0.704	13
สหรัฐอเมริกา	3.849	2.300	30	13.407	3.060	71
ชิลี	0.066	0.000	2	0	0	0
จีน	0	0	0	11.500	2.760	2
ฟิลิปปินส์	0.856	1.164	29	3.889	1.015	27
เวียดนาม	17.000	1.314	7	15.000	1.276	1
เมียนมา	0.001	0.000003	1	516.000	4.303	2
อาร์เจนตินา	0.098	0.031	4	0.018	0.020	1
อินเดีย	1,282.295	82.922	51	1,331.927	97.575	110
อินโดนีเซีย	1.718	0.493	6	0.009	0.006	13
ปากีสถาน	0.003	0.001	6	0	0	0
แอฟริกาใต้	2.430	0.394	2	0.012	0.015	2
รวมทั้งหมด	1,309.440	91.080	278	1,939.257	111.514	389

หมายเหตุ ข้อมูลปริมาณการนำเข้าสรุปจากใบแจ้งการนำเข้า ณ วันที่ ตรวจสอบ

ที่มา : กลุ่มวิชาการ สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร โทร 02 940 6670 ต่อ 125 -129

ผลไม้ | ขอคุยด้วยคน

Work from home กันมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ประมาณกลางเดือนเมษายนที่ผ่านมา หลังจากที่รัฐบาลให้หน่วยงานราชการจัดรูปแบบการทำงานที่บ้านอย่างเต็มรูปแบบ และขอความร่วมมือหน่วยงานภาคเอกชนดำเนินการจัดรูปแบบการทำงานดังกล่าว เพื่อลดการรวมกลุ่มของบุคคล ซึ่งจะช่วยลดและควบคุมการแพร่เชื้อโควิด 19 ได้

ด้วยสถานการณ์โควิด 19 ที่ผู้ติดเชื้อใหม่ยังคงมีจำนวนที่สูง การไม่พาตัวเองออกไปอยู่ในที่เสี่ยง (หากไม่จำเป็น) อยู่บ้าน อยากรับประทานอะไรหรืออยากได้สิ่งใดก็ใช้วิธีการซื้อของออนไลน์ให้พนักงานมาส่งที่หน้าบ้าน ทำความสะอาดบรรจุภัณฑ์แล้วจึงนำเข้าบ้าน จะเป็นวิธีที่สามารถตอบสนองความต้องการของเราได้และมีความปลอดภัยที่สุด

ทุเรียนแก่-ไม่แก่ ดูอย่างไร

จินตนิกันต์ งามสุกรา

ด้วยอากาศที่ร้อนอบอ้าวสลับกับฝนตกเช่นนี้ เพื่อนในสังคมออนไลน์ต่างโพสต์ภาพทุเรียนกันอย่าล้นหลาม ทำให้นึกได้ว่าหากเป็นช่วงสถานการณ์ปกติร้านขายทุเรียนตามตลาดหรือรถกระบะข้างทางต้องมีผู้คนรอซื้อกันเต็มหน้าร้าน แต่แม้ว่าสถานการณ์จะเป็นเช่นนี้ก็ไม่ว่าจะเป็นอุปสรรคต่อผู้บริโภคได้เพราะร้านค้าออนไลน์มีมากมายเหลือเกิน

ทุเรียนของประเทศไทยมีอยู่มากมายหลายพันธุ์ โดยมีการจำแนกออกเป็นกลุ่มจากการพิจารณาลักษณะของรูปทรงใบและทรงผล สามารถจำแนกได้ 6 กลุ่ม คือ กลุ่มกบ (มี 46 พันธุ์ เช่น กบตาเขม่า กบขายน้ำ กบสุวรรณ) กลุ่มลวง (มี 12 พันธุ์ เช่น ชะนี ลวง ชมพูศรี) กลุ่มก้านยาว (มี 8 พันธุ์ เช่น ก้านยาว ก้านยาววัดสักหรือเหลืองประเสริฐ) กลุ่มกำป็น (มี 13 พันธุ์ เช่น หมอนทอง กำป็นเหลืองหรือเจ้ากรม ชายมะไฟ) ทองย้อย (มี 14 พันธุ์ เช่น ฉัตรสีทอง นมสวรรค์ อีหุ่ย) และกลุ่มเบ็ดเตล็ด กลุ่มนี้มีลักษณะไม่แน่ชัด อาจเหมือนกับกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งแต่ก็มีลักษณะที่ผันแปรไป (มี 81 พันธุ์ เช่น กระดุมทอง นกกระจิบ พวงมณี หลงลับแล)

ทุเรียนเป็นผลไม้ที่มีคุณค่าทางโภชนาการหลากหลาย อุดมไปด้วยคาร์โบไฮเดรต โปรตีน ไขมัน เส้นใยอาหาร วิตามินเอ วิตามินบี วิตามินซี แคลเซียม เหล็ก แมกนีเซียม แมงกานีส ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม โซเดียม และสังกะสี ให้พลังงานสูงประมาณ 170 กิโลแคลอรีต่อเนื้อทุเรียน 100 กรัม

พันธุ์ยอดนิยม

ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี สถาบันวิจัยพืชสวนกรมวิชาการเกษตร ได้รวบรวมพันธุ์ทุเรียนไว้มากกว่า 500 สายพันธุ์ พันธุ์ที่นิยมปลูกเพื่อการค้า ได้แก่ พันธุ์หมอนทอง ชะนี ก้านยาว และกระดุม

พันธุ์หมอนทอง ขนาดผลใหญ่ มีน้ำหนักประมาณ 3-4 กิโลกรัม ทรงผลค่อนข้างยาวมีป่าผล ปลายผลแหลม พู หนามแหลมสูง ฐานหนามเป็นเหลี่ยม ระหว่างหนามใหญ่จะมีหนามเล็กวางแซมอยู่ทั่วไป ก้านผลใหญ่แข็งแรง ช่วงกลางก้านผลจนถึงปากปลิงจะอ้วนใหญ่เป็นทรงกระบอก เนื้อหนาละเอียด สีเหลืองอ่อน เนื้อค่อนข้างแห้งไม่แฉะ รสชาติหวานมัน มีเมล็ดน้อย

พันธุ์ชะนี ผลมีขนาดปานกลางถึงใหญ่ น้ำหนักประมาณ 2.5-3 กิโลกรัม ผลมีรูปทรงหวด (กลางผลป่อง หัวเรียว ก้นตัด) ร่องพูค่อนข้างลึกเห็นได้ชัด ขั้วผลใหญ่และสั้น เนื้อหนาละเอียด สีเหลืองจัด รสชาติหวานมัน เมล็ดค่อนข้างเล็กและมีจำนวนเมล็ดน้อย

พันธุ์ก้านยาว ผลมีขนาดปานกลาง น้ำหนักประมาณ 3 กิโลกรัม ทรงผลกลมเห็นพูไม่ชัดเจน พูเต็มทุกพู หนามเล็กถี่สั้นสม่ำเสมอทั้งผล ก้านผลใหญ่และยาวกว่าพันธุ์อื่น ๆ เนื้อละเอียดสีเหลือง เนื้อหนาปานกลาง รสชาติหวานมัน เมล็ดมากค่อนข้างใหญ่

พันธุ์กระดุม ผลมีขนาดเล็ก น้ำหนักประมาณ 1 กิโลกรัม ผลมีลักษณะค่อนข้างกลม ก้านผลบวมเล็กน้อย หนามเล็กสั้นและถี่ ขั้วค่อนข้างเล็กและสั้น ลักษณะของพูเต็มสมบูรณ์ ร่องพูค่อนข้างลึก เนื้อละเอียดอ่อนนุ่มสีเหลืองอ่อน เนื้อค่อนข้างบาง รสชาติหวานไม่ค่อยมัน ละง่ายเมื่อสุกจัด เมล็ดมีขนาดใหญ่

<https://sunfordshop.com>

แก่ ไม่แก่

ด้วยปัจจัยด้านราคาหรือปัญหาด้านแรงงานทำให้เกษตรกรขายทุเรียนแบบเหมาสวนให้กับพ่อค้า หรือล้งเกษตรกรจึงไม่ได้ตรวจสอบคุณภาพของทุเรียนก่อนการเก็บเกี่ยว อาจมีทุเรียนอ่อนปะปนไปกับทุเรียนแก่ ซึ่งการตัดทุเรียนอ่อนหรือด้อยคุณภาพเพื่อจำหน่ายนี้ ทั้งเกษตรกรผู้ปลูกและพ่อค้าคนกลางที่รับมาจำหน่ายมีความผิดตามกฎหมาย

สำหรับเกษตรกร พิจารณาความแก่ของผลทุเรียนจาก

1. นับอายุผล ตั้งแต่วันดอกบานจนถึงวันเก็บเกี่ยวประมาณ 120-135 วัน สำหรับพันธุ์หมอนทอง
2. ลักษณะก้านผล เมื่อผลทุเรียนเริ่มแก่ก้านผลจะแข็งและมีสีเข้มขึ้น เมื่อสัมผัสจะรู้สึกสากมือ บริเวณปากปลิงจะขยายใหญ่ขึ้น เห็นรอยต่อชัดเจน เมื่อจับก้านผลแล้วแกว่งผลทุเรียน จะรู้สึกว่าก้านผลมีสปริงมากขึ้น
3. ลักษณะหนาม ปลายหนามเริ่มแห้ง มีสีน้ำตาลเข้ม ร่องหนามห่าง เมื่อบีบหนามเข้าหากัน จะรู้สึกว่ามีส่วนสปริง
4. ลักษณะรอยแยกบนพู ผลทุเรียนที่แก่จัดจะมีรอยแยกบนพูชัดเจน ยกเว้นบางพันธุ์ที่มีลักษณะดังกล่าวไม่ชัดเจน เช่น พันธุ์ก้านยาว

5. การเคาะผล ผลทุเรียนที่แก่เมื่อเคาะจะมีเสียงโปรง ๆ ส่วนเสียงจะหนักหรือเบาแตกต่างกันไปขึ้นกับพันธุ์
6. สีเนื้อ ทุเรียนที่แก่ได้ที่สีเนื้อจะเปลี่ยนจากสีขาวเป็นสีเหลืองอ่อนหรือเหลืองเข้ม ตามลักษณะประจำของแต่ละพันธุ์
7. น้ำหนักเนื้อแห้ง ทุเรียนที่แก่ได้ที่ โดยเฉพาะพันธุ์หมอนทอง ควรมีเนื้อแห้งไม่น้อยกว่า 32% ส่วนพันธุ์อื่น เช่น ชะนี และกระดุมทอง ควรมีเนื้อแห้งไม่น้อยกว่า 30 และ 27% ตามลำดับ

สำหรับผู้บริโภค
สังเกตทุเรียนที่สุกแก่พร้อมรับประทานจาก

1. **ปากปลิว**
 บวมโตเห็นรอยต่อชัดเจน
2. **กำับพล**
 แข็ง สนิบ เมื่อสัมผัสจะรู้สึกสากมือ
3. **หนาม**
 ปลายหนามแหลม สีน้ำตาลเข้ม
 เปราะ และหักง่าย
4. **ร่องหนาม**
 ร่องหนามห่าง เมื่อบีบหนามเข้าหากัน
 จะรู้สึกว่ามีสปริง
5. **พู่**
 สังเกตเห็นรอยแยกบนพู่ได้ชัดเจน

กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 Department of Agriculture
 โทรศัพท์ : 0-2579-0151-8 เว็บไซต์ : www.doa.go.th

ทุเรียนมีให้เลือกรับประทานมากมายหลายพันธุ์ แต่ละพันธุ์มีรสชาติ สี กลิ่น เนื้อสัมผัสที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับความชื่นชอบของแต่ละคน แต่ไม่ว่าจะชื่นชอบมากเพียงใดก็ควรระมัดระวังการรับประทานในปริมาณที่มากเกินไปรวมทั้งต้องคำนึงถึงสิ่งที่รับประทานคู่กันด้วย โดยเฉพาะเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เนื่องจากทั้งสองชนิดให้พลังงานสูงทำให้ระดับน้ำตาลในเลือดสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว เกิดกระบวนการเผาผลาญเพิ่มขึ้น ทำให้ร่างกายเกิดความร้อนสูงมากกว่าปกติ อาจเป็นผลทำให้ร่างกายเกิดภาวะขาดน้ำและเป็นอันตรายได้

ข้อมูล : สถาบันวิจัยพืชสวน www.doa.go.th/hort
www.saranukromthai.or.th/sub/book/book.php?book=28&chap=4&page=t28-4-infodetail01.html

ผลสำเร็จของ **ร้านค้าโมเดล** จากวันนั้นถึงวันนี้

นำ 23 หลักทรงงาน และ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการจัดการการผลิตพืชให้เพียงพอ

นับตั้งแต่ปี 2561 ที่สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 (สวพ.8) จังหวัดสงขลา ได้สร้างต้นแบบพัฒนาชุมชนการผลิตพืชโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จนเกิดเป็น **ร้านค้าโมเดล** และได้รับรางวัลเลิศรัฐด้านสัมฤทธิผลประชาชนมีส่วนร่วม สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม จากสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งถือเป็นความสำเร็จที่ สวพ.8 และชุมชน **ร้านค้า** เกิดความภาคภูมิใจมาจนถึงปัจจุบันนี้

ร้านค้าโมเดล สร้างขึ้นมาในพื้นที่คาบสมุทรสติงพระ ตำบล**ร้านค้า** อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา เพื่อเป็นโครงการนำร่อง เป็นตัวอย่างแก่เกษตรกรในอำเภออื่น รวมถึงจังหวัดใกล้เคียง โดยเลือกเอาพื้นที่หมู่ 7 ตำบล**ร้านค้า** อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

นายจิระ สุวรรณประเสริฐ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 (สวพ.8) จังหวัดสงขลา กล่าวว่า เหตุผลที่เลือกพื้นที่หมู่ 7 ตำบล**ร้านค้า** อำเภอสิงหนคร เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีปัญหาในการทำการเกษตร คือ ที่ลุ่ม มีน้ำท่วมขังในฤดูฝน ขาดน้ำในฤดูแล้ง และดินยังเหนียวจัดอีกด้วย เกษตรกรมีพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 11 ไร่/ราย พืชเศรษฐกิจของชุมชน คือ ข้าว เกษตรกรทำนาปีละครั้ง มีตลาดนัดเป็นพืชท้องถิ่น เกษตรกรจะมีรายได้จากการรับจ้างแรงงานจากโรงงานอุตสาหกรรมในท้องถิ่น

นายจิระ กล่าวต่อไปว่า ต่อมาโรงงานอุตสาหกรรมในท้องถิ่น ได้จ้างแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงาน แรงงานท้องถิ่นต้องหันกลับมาประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรที่ได้พัฒนากันไปมากแล้ว ทำการเกษตรแบบเดิมทำให้รายได้ไม่สมดุลกับรายจ่ายเลี้ยงชีพในครอบครัว

สวพ.8 จังหวัดสงขลา จึงทำการศึกษาวิจัย หาแนวทางในการที่จะพัฒนาพื้นที่หมู่ 7 ตำบลรำแดง ให้เป็นตัวอย่างในการทำเกษตร พัฒนาการผลิตพืชที่จะนำไปสู่การพึ่งพาตนเอง และให้มีการพัฒนาด้านการผลิต การตลาด การสร้างมูลค่าเพิ่มและเชื่อมโยงไปภาคส่วนต่าง ๆ ให้เข้ามาบูรณาการ โดยมีเกษตรกรในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง จนได้เป็นรูปแบบการพัฒนาเป็น รำแดงโมเดล

๙ พืชผสมผสานพอเพียง

พืชอนุรักษ์พันธุกรรมท้องถิ่น

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๘ กรมวิชาการเกษตร

▶ นำศาสตร์พระราชาเป็นแนวทางสร้าง รำแดงโมเดล

นายธัชชาวินท์ สรรุโณ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการผลิตพืชที่เหมาะสมสภาพพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง สวพ.8 จังหวัดสงขลา อธิบายว่า ในการสร้างรำแดงโมเดล ใช้หลักการทรงงานและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มาใช้ในการผลิตพืชให้เพียงพอ ยั่งยืนและสร้างชุมชนในเข้มแข็ง เพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเอง โดยยึดหลักปฏิบัติ 4 เสาหลักของการพัฒนา

4 เสาหลักของการพัฒนาตาม ศาสตร์พระราช

เสาหลักที่ 1 พัฒนาชุมชนเข้มแข็ง คือ จัดตั้งกลุ่มเกษตรกร พัฒนาเป็นวิสาหกิจชุมชน สร้างฟาร์มต้นแบบ สร้างผู้นำเกษตรกร และจัดเวทีสัญจรให้เกษตรกรมีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อให้ชุมชนมีพลังในการขับเคลื่อนที่จะพัฒนาในด้านการผลิตและการพัฒนาด้านอื่น ๆ ได้สำเร็จรวดเร็วยิ่งขึ้น

เสาหลักที่ 2 พัฒนา 9 พืชผสมผสาน ได้แก่ กลุ่มพืชรายได้ พัฒนาการปลูกพืชเศรษฐกิจชุมชนที่มีอัตลักษณ์ประจำถิ่นที่โดดเด่น กลุ่มพืชอาหาร เช่น พืชผักสวนครัว ผักผลไม้ นอกจากนี้ยังมี กลุ่มพืชสมุนไพรสุขภาพ กลุ่มพืชสมุนไพรป้องกันกำจัดศัตรูพืช กลุ่มพืชอนุรักษ์ดินและน้ำ กลุ่มพืชอาหารสัตว์ กลุ่มพืชอนุรักษ์พันธุกรรมท้องถิ่น กลุ่มพืชไม้ใช้สอย และกลุ่มพืชพลังงาน

เสาหลักที่ 3 พัฒนาการสร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตร โดยการผลิตสินค้าคุณภาพดี เกรดพรีเมียม มีการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร เช่น พืชผัก GAP พัฒนาการแปรรูปสินค้าที่มีอัตลักษณ์ของท้องถิ่น การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ หีบห่อ ให้เหมาะสมกับตลาดผู้บริโภค สร้างตราสินค้า และสร้างความน่าเชื่อถือในสินค้า

เสาหลักที่ 4 เชื่อมโยงการผลิตพืชกับการท่องเที่ยว ชุมชนและภาคส่วนต่าง ๆ พัฒนาไร่นาเป็นสถานที่ท่องเที่ยว เรียนรู้ ศึกษา จัดกิจกรรมการศึกษาดูงานในชุมชนแก่บุคคลภายนอกโดยเชื่อมโยงกับผู้ประกอบการท่องเที่ยวเอกชน ในด้านการตลาดได้เชื่อมโยงการผลิตกับการตลาด เป็นผู้รวบรวมสินค้า พัฒนาตลาดชุมชน ตลาดสัญจร ตลาดออนไลน์ และตลาดอื่น ๆ เพื่อรองรับสินค้าจากชุมชนสู่ตลาดในเมือง

ร่ำแดงแหล่งผลิตสินค้าคุณภาพดี กลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

ร่ำแดงโมเดล ประสบความสำเร็จเป็นตัวอย่างในด้านการพัฒนามาจาก 4 เสาหลัก จากการทำมาได้พัฒนามาเป็นการทำการเกษตรแบบผสมผสานพัฒนาไปสู่มาตรฐานสินค้า และประสบความสำเร็จในด้านการตลาด จนกลายเป็นแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกชุมชน

นายธัชชารินทร์ กล่าวว่า ร่ำแดงโมเดล เป็นการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมโดยภาครัฐและชุมชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ช่วยกันค้นหาแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสม ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมติดตามผล ร่วมสรุปบทเรียน เป็นการส่งเสริมบทบาทของเกษตรกรให้เป็นผู้มีส่วนร่วม ทุกกิจกรรมของการดำเนินงานจนมีผลสำเร็จ จากเดิมที่เกษตรกรพึ่งพารายได้จากนอกภาคการเกษตรเป็นหลัก มาพึ่งพารายได้จากอาชีพการเกษตรโดยตรง เพิ่มทั้งปริมาณและคุณภาพ เกิดกลุ่มเกษตรกรที่เข้มแข็ง เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นกำลังสำคัญของชุมชน

“ ร่ำแดงโมเดล เป็นชุมชนต้นแบบที่ให้ชุมชนอื่นได้มาศึกษาเรียนรู้ กระบวนการพัฒนา ปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จ คือ การปรับเปลี่ยนความคิดของเกษตรกรให้มีความตั้งใจที่จะพัฒนาไปสู่การพึ่งพาตนเอง โดยการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต ”

ทรงปี 2

ถึงแม้ว่าในปีพุทธศักราช 2564 นี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะไม่ได้จัดงานพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง เป็นปีที่ 2 เนื่องจากประเทศไทยและนานาประเทศทั่วโลก ต้องเผชิญกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ซึ่งมีมาตรการและข้อปฏิบัติทางสาธารณสุขหลายประการเพื่อป้องกันการแพร่กระจายของโรค ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงขอพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัยงดการประกอบพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ โดยขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตประกอบพิธีปลุกเสกเมล็ดพันธุ์ข้าวพระราชทานและพืชพันธุ์ต่าง ๆ โดยนำพันธุ์ข้าวทรงปลูกพระราชทานในฤดูทำนาปี 2563 และพันธุ์พืชต่าง ๆ มาเข้าประกอบพิธีพร้อมทั้งพิธีหว่านข้าวในแปลงนาทดลองสวนจิตรลดา เพื่อความเป็นสิริมงคลและสร้างขวัญกำลังใจแก่เกษตรกรทุกสาขาทั่วประเทศ

พิธีปลุกเสกเมล็ดพันธุ์ข้าวพร้อมพืชพันธุ์ต่าง ๆ และพิธีหว่านข้าวในแปลงนาทดลอง สวนจิตรลดา ในวันพืชมงคล ประจำปีพุทธศักราช 2564

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ มหิศรภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช สยามมิ่งมหาราชเบศรราชวรธรรม บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เสด็จไปทรงเป็นประธานในการประกอบพิธีปลุกเสกเมล็ดพันธุ์ข้าวพระราชทานและพืชพันธุ์ต่าง ๆ พร้อมทั้งพระมหาราชครูพิธีศรีวิสุทธิคุณ เป็นประธานฝ่ายพราหมณ์ ณ พระอุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง ในวันอาทิตย์ที่ 9 พฤษภาคม 2564 โดยพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้อัญเชิญพระคันธาราชกูร์ใหญ่ (ประทับนั่ง) และพระคันธาราชกูร์จัน (ประทับนั่ง) ที่ประดิษฐาน ณ หอพระคันธาราชกูร์ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ไปประดิษฐานเป็นพระพุทธรูปประธาน ในพิธีปลุกเสกเมล็ดพันธุ์ข้าวพระราชทาน

และพืชพันธุ์ต่าง ๆ พร้อมทั้งทรงกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ ประธานองคมนตรี ปฏิบัติหน้าที่ประธานฝ่ายฆราวาสในพิธีดังกล่าว และปฏิบัติหน้าที่ประธานในพิธีหว่านข้าวในแปลงนาทดลอง สวนจิตรลดา ในวันจันทร์ที่ 10 พฤษภาคม 2564 โดยมี ดร.ทองเปลว กองจันทร์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้หว่านข้าว เพื่อเป็นเมล็ดพันธุ์สำหรับการประกอบพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญในปีพุทธศักราช 2565

พบกับหม่อมบัวหน้า
ussrnai@udomporn.s@doa.in.th

ผลิใบ ก้าวใหม่ก้าววิจัยและ พัฒนาการเกษตร

วัตถุประสงค์

- เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกรมวิชาการเกษตร
- เพื่อเป็นสื่อกลางสำหรับนักวิจัยกับผู้บริหาร นักวิจัยกับนักวิจัย และนักวิจัยกับผู้สนใจ การแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน
- เพื่อเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น อันจะเป็นตัวอย่างหรือเป็นพื้นฐานการวิจัยขั้นสูงต่อไป

ที่ปรึกษา : พืชมงคล วิริยะพาหะ อังอร บัญญากิจ อนันต์ อักษรศรี สมบัติ ดงเด้า ธิดาคุณ แสนอุดม
บรรณาธิการ : อุดมพร สุพศุทธิ์
กองบรรณาธิการ : อังคณา สุวรรณภักดิ์ จินตเนานต์ งามสุภาภา มธุรส วงษ์ภักดิ์ จันตรี จิตรสมาน
ช่างภาพ : กัญญาณัฐ ไพฑูริย์
ช่างศิลป์ : มณฑา แกมเงิน กฤษญา ดาวเรือง วรวิทย์ อ่ำหาญ
บันทึกข้อมูล : สมจิตต์ ยะลาหะ
จัดส่ง : ธวัชชัย สุวรรณพงศ์
สำนักงาน : กรมวิชาการเกษตร ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ : 0 2561 2825 โทรสาร : 0 2579 4406
E-mail : prdoa55@gmail.com
พิมพ์ที่ : บริษัท สอนฤณการพิมพ์ จำกัด โทรศัพท์ : 0 2282 6033 4